

VINNÝ KMEN

číslo 37 | duben 2022

Brněnská diecéze Církve československé husitské

Člověk stále někam chvátá

meditace nad Písmem

Jsme s lidmi celý den

rozhovor

Boh žehnej Ukrajině

aktuální slovo

Sestry a bratři, vážení přátelé,

máte v rukou 37. číslo Vinného kmene. Úvodní slovo do něj bylo sice už napsáno, ale za dané situace je třeba říct něco jiného, než pouze to, že se budeme v postním období připravovat na Velikonoce.

Jsmo svědky něčeho, co současné generace ještě nikdy nezažily. Ano, ta, ke které patřím i já, prožila 68., ale ani to nelze srovnávat. Teď nebezpečně balancujeme na po-kraji strašné války, kterou začal nový šílený psychopat, který chce za každou cenu, aby se před ním svět třásl a on se cítil Vladimírem Velikým.

Z naší strany jsou teď nesmírně důležité modlitby. Za Ukrajinu, za naši zem, za Evropu, za celý svět. A hlavně především za mír. Za představitele států, aby jednali s opravdovou moudrostí. Jak napsal v jedné své povídce Karel Čapek: „Ještě není vše ztraceno, ještě zbývá naděje.“ Svěťme, prosím, tuto naději Bohu.

Za redakci Miroslav Kubiček

Obsah

Člověk stále někam chvátá	3
Jsmo s lidmi celý den	5
Boh žehnej Ukrajině	9
Děkujeme	11
Jan Amos Komenský	12
Víra tváří v tvář proměnám světa	14
Pesach	16
Relativní relativní	18
Uzavřel se příběh pozoruhodného biskupa	20
Střípky ze života diecéze	24
Hodiny náboženství pro věčné začátečníky	28

Člověk stále někam chvátá

Pavel Pechanec

V časopise s názvem „Vinný kmen“ se jistě psalo o vinném kmenu už bezpočtukrát, a přesto je jisté, že toto Kristovo označení nikdy nebude tak docela vyčerpané. To jednodušší bude dotknout se na jeden nádech dna nejhlubšího oceánu, než jedním slovem obsáhnout šíři Boží milosti. Ostatně už také i Ježíš se slovy Janova evangelia snažil přiblížit svou podstatu mnoha obrazy a příměry:

Já jsem ten chléb živý. (J 6,51)

Já jsem světlo světa. (J 8,12)

Já jsem dveře. (J 10,9)

Já jsem dobrý pastýř. (J 10,14)

Já jsem vzkříšení a život. (J 11,25)

Já jsem ta cesta, pravda i život.

(J 15,16) Ježíšovo přiblížení:

Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař (J 15,1) se jeví jako další doplnění. Každé vyjádření má svůj hluboký smysl sám o sobě. Dnes mě napadlo, že Kristus je také i milostiplný „semafor“. Nedávno se mi stala taková drobná příhoda. Šel jsem městem a málem jsem přešel po přechodu na červenou. Právě žádné auto nejelo, a tak jsem světla jaksi nevnímal, udělal krok na vozovku a až potom se vrátil zpátky na chodník, abych čekal na zelenou. Jenže, jak to asi také znáte, člověk stále někam chvátá a nerad čeká. Pokud už jsem v čekárně – třeba u lékaře, vždy mívám se sebou alespoň něco ke čtení, jen trpně čekat se mi nikdy příliš nechce.

Stejně to bývá na přechodu, když nic nejede. Od jisté doby to ale беру jako svůj vnitřní protiúkol. Jako výzvu, abych se zastavil a svou domnělou rychlost nepovažoval za hlavní náplň dne. Člověk sice může mít radost, že ušetří pár vteřin, když přeběhne rychle po přechodu, ale podstatnější spíše bude, k čemu a jak těch pár okamžiků bude využito. Zastavit se v ruchu dne může docela jistě přinést větší požehnání než věčný spěch. Ostatně, také sám Ježíš, když vysvětloval učedníkům, že je pravý vinný kmen, bylo tomu tak ve velmi zvláštním okamžiku.

Ve verši předcházejícím zcela jasně říká těm svým: „Vstaňte, pojďme odtud!“ (Jan 14,31b) Z textu ale vyplývá, že učedníci překvapivě nepslechli, zůstali na místě. Čas se sice neúprosně krátil a Ježíš už chtěl jít vstříc blížícímu se zatčení, ale rozhodl se dál trpělivě vysvětlovat, kým je. Jeho služba lásky byla přednější než lidská netrpělivost. Plně chápal v daný okamžik, že je potřeba pomoci zaraženým učedníkům, kteří vůbec nerozuměli jeho slovům o odchodu: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí! Slyšeli jste, že jsem vám řekl: Odcházím – a přijdu k vám...“ (J 14,27-28a)

VINNÝ KMEN

Vydává Brněnská diecéze Církve československé husitské
Joštova 7, Brno, www.ccsbbrno.cz, dieceze@ccsbbrno.cz

Šéfredaktor: Miroslav Kubiček

Redakce: Petr Šandera, Michaela Kubičková,
Juraj Jordán Dovala, Pavel Pospíšil

Spolupracovníci: Michal Hvězda

Jazyková korektura: Marcel Sladkowski

Grafická úprava: Jerguš Dovala

Foto: Hana Fleischmannová (obálka, str. 4 a 15)

Tisk Tiskárna A. M. G., s.r.o., Mírová 87/2, Adamov

Kristus zkrátka není přísný velící důstojník ani neosobní semafor, kte-rý otupěle přikazuje, kdy se poutník může vydat na cestu a kdy musí dle pravidel stát. Ukazuje nám cestu, on sám je tou cestou. Stále nás také provází jeho láska a veliká trpělivost. Smíme se jej přidržet, a ba co víc, smíme z něj růst. To znamená, že máme zůstat v jeho lásce – při kmeni, který dává sílu všem svým ratoles-tem a jejich ovoci.

Jaké je naše ovoce života a kam stále chvátáme? Přiznávám, že mívám mnohdy pocit nedostatku času. Jako-by mi v hlavě stále svítila „zelená“,

co mě směřuje k netrpělivosti a vědo-mí toho, že jsem během dne mnohé ze svých plánů nestihl. Když se však zastavím s Kristem, uvědomuji si znova a znova, že ovoce života nená-leží jen mému, nebo soudu druhých lidí, ale Pánu.

Kristus je pravý vinný kmen i milosti-plný semafor. Smíme být na něj napo-jeni v očekávání, že nám bude silou pro každý náš krok. I chvíle našeho nerozhodného tápání, různých přešla-pů, vnitřní slepoty a nedomyšleností, On přesahuje svou milostí. Svítí nám na cestu a je niternou výživou pro celou naši životní pouť.

Jsme s lidmi celý den

Miroslav Kubiček

Rád bych vám dnes představil re-daktorku Rádía 7 Kateřinu Hode-covou. Tak tedy ahoj, Katko, začal bych asi takto: Ne všichni naši čte-náři Rádio 7 znají. Můžeš je stručně charakterizovat, jeho historii, ná-plň, poslání?

Historie sahá do počátku 70. let, a to mluvím jen o vysílání v češtině. Mno-zí možná neznají Rádio 7, ale název Trans World Radio asi znát budou. Také se mu kdysi říkalo rádio Monte Carlo, protože právě odtud se tenkrát vysílalo. Mluvím o české redakci, z čehož jasně vyplývá, že TWR je uskupení mnoha národních redakcí a je zaměřené na křesťanské vysílání do zemí, kde je náboženská nesvobo-da. Tam, kde je naopak volnost a mož-nost klidně pracovat, se národní re-dakce osamostatňují a přebírají odpo-vědnost za rozhlasové šíření evangelia ve vlastním jazyce. A to byla i cesta české redakce. Krátce po sametové revoluci vznikla v Brně redakce TWR-CZ, ze které se postupem času a rozšiřováním možností stalo později Rádio 7 jako společný projekt inter-netového a satelitního vysílání české a slovenské redakce TWR.

Také jste ale vysílali přes Radio Proglas, měli jste tam vymezený určitý čas. Pak jste se „osamostat-nili“, vlastní vysílač sice nemáte, ale je možno vás slyšet přes internet,

kabel nebo satelit, nemýlím-li se. Dokonce jste přešli na nepřetržité vysílání. Zpočátku jste se o to děl-li se slovenskou stanicí, teď je vše-chno na vás. To ale musí být nes-mírně náročné na dramaturgii, pochopitelně pro všechny, kteří v rádiu pracujete. Jak se vám to daří zvládat?

Doufám, že dobře ☺. Přes Radio Proglas vysíláme dodnes, každý den 15 minut a v sobotu živě vysílanou diskusní hodinu od osmi ráno. Ano, po několika letech společné práce se slovenskou redakcí jsme se oddělili, Slováci i my vysíláme samostatně 24 hodin denně na internetu a sate-litu i v některých kabelových roz-vodech. Na Slovensku se otevřela možnost vysílat také na FM, u nás je to zhora nemožné. A tak jsme se modlili a hledali další cestu a ta se otevřela letos 1. února, kdy jsme po získání licence od Rady pro roz-hlasové a televizní vysílání začali vysílat na DAB, což je digitální ob-doba FM. Máme z toho obrovskou radost, násobně to zvyšuje počet po-tenciálních posluchačů, navíc jsme konečně naladitelní v autech, která už mají DAB rádia. Ptáš se, jak to zvládáme. Někdy s vypětím všech sil. Ale zvládáme. Všechno je to o lidech, záleží na tom, jestli má-me spolupracovníky, externí mode-rátory a autory, techniky, jací jsou lidé

v redakci. Tempo práce je vysoké, je to velký tlak na hledání hostů, témat, technické zpracovávání. Nás je v redakci 13, což je směšné číslo oproti jiným stanicím, které se soustředí na mluvené slovo jako my. Ale máme kolem šedesáti externích spolupracovníků, a to je důvod, proč to zvládáme. Drtivá většina z nich pracuje zadarmo ve svém volném čase a zúčastňují tak svá obdarování. Pořád znovu žasnu, kolik a jakých lidí sem Pán Bůh shromáždil. A to je obrovsky motivující.

Jaké pořady, respektive rubriky máte?

Jsme s lidmi celý den a to znamená velký rozptyl témat i zaměření. Rámcově řečeno máme pořady dětské, hudební, vzdělávací, evangelizační, výklady Bible, bohoslužby, mnoho svědectví a rozhovorů o víře a o životě. Snažíme se nenábožensky mluvit o osobní víře v Pána Ježíše Krista, o jeho odpuštění a lásce. Křesťany chceme motivovat k hlubšímu vztahu s Bohem, pomáhat jim na cestě víry, povzbuzovat, pomáhat porozumět Bibli. Hodně to závisí na externistech, každý přispívá tím, co má a umí, a tak se v průběhu času mírně proměňuje i konkrétní programová nabídka. Ale ty dva základní směry zůstávají.

Jak moc doširoka jste rozkročení denominačně? Kdyby chtěl někdo spolupracovat, co musí splňovat?

Někdy se nás lidé ptají, jak se lišíme

od Proglasu, proč jsou u nás hned dvě křesťanská rádia a ještě k tomu obě v Brně. To je jednoduché, Brno je prostě nejlepší místo k životu ☺. S Proglasem spolupracujeme od začátku, my jsme o malinko starší, ale to už dnes vůbec nehraje roli. Od začátku nás navštěvovali a hledali jsme způsoby spolupráce. Základní rozlišení mezi námi a Proglasem je jednoduše to, že oni zastupují a tvoří pro katolickou část církve a my pro tu protestantskou. Proglas se definuje jako „rádio pro vlídný domov“, my se chápeme jako nositelé informace/povzbuzení, že Bůh je láska a touží po vztahu s každým člověkem.

Z principu tedy spolupracujeme hlavně s lidmi z protestantských církví. Denominace jako taková při spolupráci nerozhoduje, spíše se snažíme vyjasnit si, jak celé práci rozumíme a co vlastně chceme. Protože jsou ale někdy v učení jednotlivých denominací rozdíly, držíme se Lausanského vyznání víry, což jsou základní věroučné články, na kterých se shodli misionáři, aby mohli společně zvěstovat Dobrou zprávu. Hlídáme, aby ve vysílání nezněly teologické důrazy jednotlivých církví, držíme se Bible. A ano, výklady se liší a v tom se nebojíme rozdílnosti, ale ne všechny církevní důrazy mají oporu v Bibli. Takže pokud se najde někdo, kdo nemá vyloženou výslovnostní vadu, nepíše s hrubkami (protože i v rádiu je písemný projev důležitý ☺), prožil osobní setkání s Kristem a leží mu

na srdci misie a zvěstování evangelia, není vysloveně technický antitalent a umí pracovat v týmu, pak se můžeme bavit dál a hledat, jak konkrétně bychom spolupracovali. Tím netvrdím, že to vždycky klapne, je ještě dost věcí, které je nutné osobně probrat, ale rozhodně nové kolegy stále potřebujeme, ty interní, ale zejména ty externí. Například moderátoři potřebujeme stále.

Z podstaty Bible a evangelia vyplývá skutečnost, že se jedná o velmi vážná témata. Lidé se dnes ale hodně chtějí bavit. Jak to jde dohromady?

Máš pravdu, lidé se chtějí bavit, ale myslím, že to není nic proti evangeliu a vážné zprávě o spasení člověka. Nikdy nebudeme takové to prvoplánově veselé rádio, ve kterém se moderátoři pochechtávají a posluchač někdy marně pátrá proč. Ale nechce-

me působit příliš vážně nebo dokonce smutně či nudně. Je mnoho hezkých věcí na světě, o kterých je dobré mluvit. Vtipy u nás asi moc často neuslyšíte, ale povzbuzující informace, písničky a svědectví určitě. Dlouho jsme přemýšleli, jak se budeme sami definovat, jaký bude ten náš slogan, který vyjádří, proč tu jsme. A nakonec jsme skončili u věty: Rádio 7 – tisíce slov o naději. To je ono, chceme sdílet naději, kterou jsme dostali a naděje je velmi úlevné slovo, protože otevírá prostor budoucnosti, ve které nemá hlavní slovo strach.

Co je na rozhlasové práci těžké a co vidíš jako to hezké a zajímavé?

Ta práce je krásná. Potkávám spoustu velice zajímavých lidí, slyším úžasné příběhy a často mám možnost se osobně v pořadu anebo i mimo něj zeptat na mnoho důležitých věcí. Křesťané jsou ohromně inspirující.

Boh žehnaj Ukrajinu

Juraj Jordán Dovala

V čase, keď píšem tieto riadky, vojna na Ukrajine zúri piaty deň. Som Slovák, polovičný východniar, preto s hlbokým smútkom sledujem, čo sa deje pár kilometrov od slovenských hraníc. Ruskí politici na čele s prezidentom Putinom sa rozhodli, že dobjú túto krásnu krajinu a podmania si ju. Rozhodli sa, že jej vnúta autoritatívny politický systém, ktorý vládne v Rusku a prieči sa všetkým demokratickým zásadám. Preto tá vojna, preto umieranie nevinných – žiadni záchrancovia, ako propagan-

disticky tvrdí Putin. Bolí ma srdce, keď vidím, ako svoje domovy a mestá opúšťajú ženy s deťmi a starí ľudia. Bolí ma srdce, keď vidím, ako mladí osemnásťroční chlapci musia narukovať, bojovať a umierať. Snom každého človeka pod slnkom je žiť v mieri a slobode. A títo mladí chlapci namiesto toho, aby sa mohli pripravovať na maturitu, aby mohli snívať svoje sny a tvoriť plány o naplnenej budúcnosti, musia pochodovať v ústrety smrti. Ale nesmieme strácať nádej a pod-

Majú zamestnání, vzťahy a problémy rovnako ako tí, ktorí Boha neprijali, ale v jejich príbehoch práve ten moment víry dáva často veľmi prekvapivé závery. Také je to veľmi tvůrčí zamestnání, neustále jsme v procesu vymýšlení nových věcí, seznamování s novými lidmi, hledání nových cest a způsobů práce. To těžké je, že každý je hodně často taky sám u počítače nebo u mikrofónu, mluvíme „do zdi“ a pokud posluchači přímo nereagují, musíme si je představovat ☺. Důležité je také hlídat si svůj osobní duchovní život. Hodně mlu-

víme, ale něco je potřeba si nechat pro sebe, něco musí zůstat jen mezi mnou a Bohem. Protože jestli něco posluchač neomylně pozná, jsou to prázdná slova. Při práci se slovy je tak jednoduché se „vymluvit“... Každý den se modlím, aby mě, aby nás Pán Bůh chránil před prázdnými slovy a frázemi. Aby naopak bylo slyšet, že to, o čem v Rádiu 7 mluvíme, je žitá a praktikovaná víra a věčnost za Boží lásku.

Děkuji za rozhovor...

foto: Michaela Říhová, zdroj: ČTK

POMOC LIDEM NA UKRAJINĚ

Přispějte na transparentní účet Husitské diakonie:

2501867242/2010, VARIABILNÍ ČÍSLO 500

dávat sa strachu. To je presne to, čo Putin a všetci diktátori sveta chcú. Pod bremenom strachu sa stávame tvární a mäkkí, bojzlivost' nás ženie v ústrety istému otroctvu. Potrebujeme živú dôveru v Boha a vieru v dočasné trvanie skazených vládcov. Božia spravodlivosť sa nakoniec presadí. Buď na tomto svete, alebo na druhom. Ako hovorí kniha Jób:

„Což nevíš, že je to tak odjakživa, od chvíle, co byl člověk postaven na zemi, že plesání svévolníků trvá krátce a radost rouhačů jen okamžik? I když ve své povznesenosti se vypíná až k nebi a jeho hlava se dotýká oblaků, navždy zanikne tak jako jeho výkal, a kdo jej vidali, řeknou: »Kde je?« Odlétne jak sen a nenajdou ho, bude zaplašen jako vidění noční.“

A k biblickému textu pripojme ešte jeden citát, ktorý povedal Mahátmá Gándhí:

„Vždy tu byli tyrani a vrazi, a někdy se zdáli být nepřemožitelní, ale nakonec musí vždy padnout. Pamatuj na to. Vždy.“

Preto nezúfajme a neklesajme na mysl. Aj keď v sebe nesieме frustráciu a bezradný hnev, nemá veľký význam na cára Putina nadávať a preklínať ho. Liať oheň nenávisť do ohňa nenávisťi ničomu nepomôže. Ďaleko väčšiu cenu má modlitba za Ukrajinu, za mier a slobodu v tejto krásnej krajine, ale aj vo všetkých kútoch sveta. Ďaleko viac urobíme, keď dokážeme prejavovať odvalu a pestovať vo svojom srdci láskavosť a súcť, aj v čase vojny. Ďaleko viac pomôžeme Ukrajine, aj celému svetu, ak dokážeme stáť v Kristovom svetle pokoja a nádeje. Pánom dejín je Kristus a len Kristova láska nás môže trvalo naplniť a spasť.

Je mojou veľkou túžbou, aby za mesiac, keď budete čítať tieto riadky, bol na Ukrajine mier a jej obyvatelia žili v slobode. Boh žehnaj Ukrajinu! Boh žehnaj nevinným, bezbranným a ponižovaným, ktorí volajú o pomoc. Pane, zmiluj sa.

Děkujeme

Věra a Fabián Kurkovi z Lužic u Hodonína

Chtěli bychom poděkovat všem sestrám a bratrům Církve československé husitské, kteří nám pomohli v našich těžkých týdnech a měsících, jež jsme prožívali po přírodní katastrofě ze dne 24. 6. 2021. V tu dobu jsme byli na dně fyzicky, ale i psychicky. Tornádo nám totiž během pár minut odneslo kromě hmotných věcí hlavně kus života z našeho 45-ti letého manželství.

Děkujeme Husitské diakonii a její ředitelce sestře Kateřině Klasnové za její rychlou pomoc, chceme ze srdce poděkovat diecézi v Brně, pak také NO v Hodoníně s biskupem Jurajem Dovalou, NO Blansko s farářem Martinem Kopeckým (i jejich "motorkářům" Marcelce, Jirkovi a Jarodovi), NO Lomnice nad Popelkou

s farářem Alešem Jaluškou, NO Uherský Brod s manželi Pospíšilovými a vůbec všem hodným lidem, kteří nám pomohli přežít. Jmenovitě děkujeme Petrovi Vaculovičovi a jeho přítelkyni Danielce. Velké poděkování také pro paní Švejdovou z Nymburka, Hornolhotským maminkám z Blanska. Vřele děkujeme také všem brigádníkům, doslova z celé České republiky, kteří jeli stovky kilometrů, aby přiložili ruku k dílu. Děkujeme také všem přátelům a rodinám, které nám pomohli a omlouváme se všem dobrým lidem, které jsme nejmenovali, bylo jich mnoho, zkrátka DĚKUJEME!

Všem přejeme požehnaný život v lásce Pána Ježíše Krista.

Jan Amos Komenský 1592 – 1670

Člověk má poznat vše (pan) a z toho vybrat to, co je potřebné pro moudrý (sofia) život.

Iva Pospíšilová

Opět nastává čas, kdy je Jan Amos Komenský, biskup Jednoty bratrské a učitel národů (ten titul mu skutečně patří), při příležitosti „kulatého výročí“ připomínán. Komeniologové konají různá sympozia; v našich církevních kalendářích je připomínáno jak výročí Komenského narození (28. 3. 1592), tak i datum úmrtí (15. 11. 1670), a jeho památka má své místo i v našem kazatelském plánu. Na první pohled to není až tak málo. Ale pouze připomínat, nebo jak se u nás často píše „oslavovat“ výročí narození a úmrtí, asi málo je.

Základním cílem každého Komenského díla je, aby nejen přivedl člověka a národy k nezkráslému pohledu na jejich konkrétní problémy či situace; on ukazuje i východisko, které vede k jejich řešení. Na svět se dívá očima filozofa a pedagoga, ale především očima víry. Mojí silou je „olej Božího slova a kadidlo modliteb“, vyznává muž, který ztratil děti i ženu, který musel opustit svou školu i svůj sbor. Nenaříká však nad svým trápením, nesoustřeďuje se na sebe, ale myslí na lidi kolem. Vidí, že jejich naděje slábnou, a chce jim pomoci. Svou knihou *Praxis pietatis* podpirá jejich osobní zbožnost a spiskem *Hlubina bezpečnosti* chce jako kněz přivést člověka k Bohu a ke Kristu. Jako muž víry, který se sytí Božím slovem

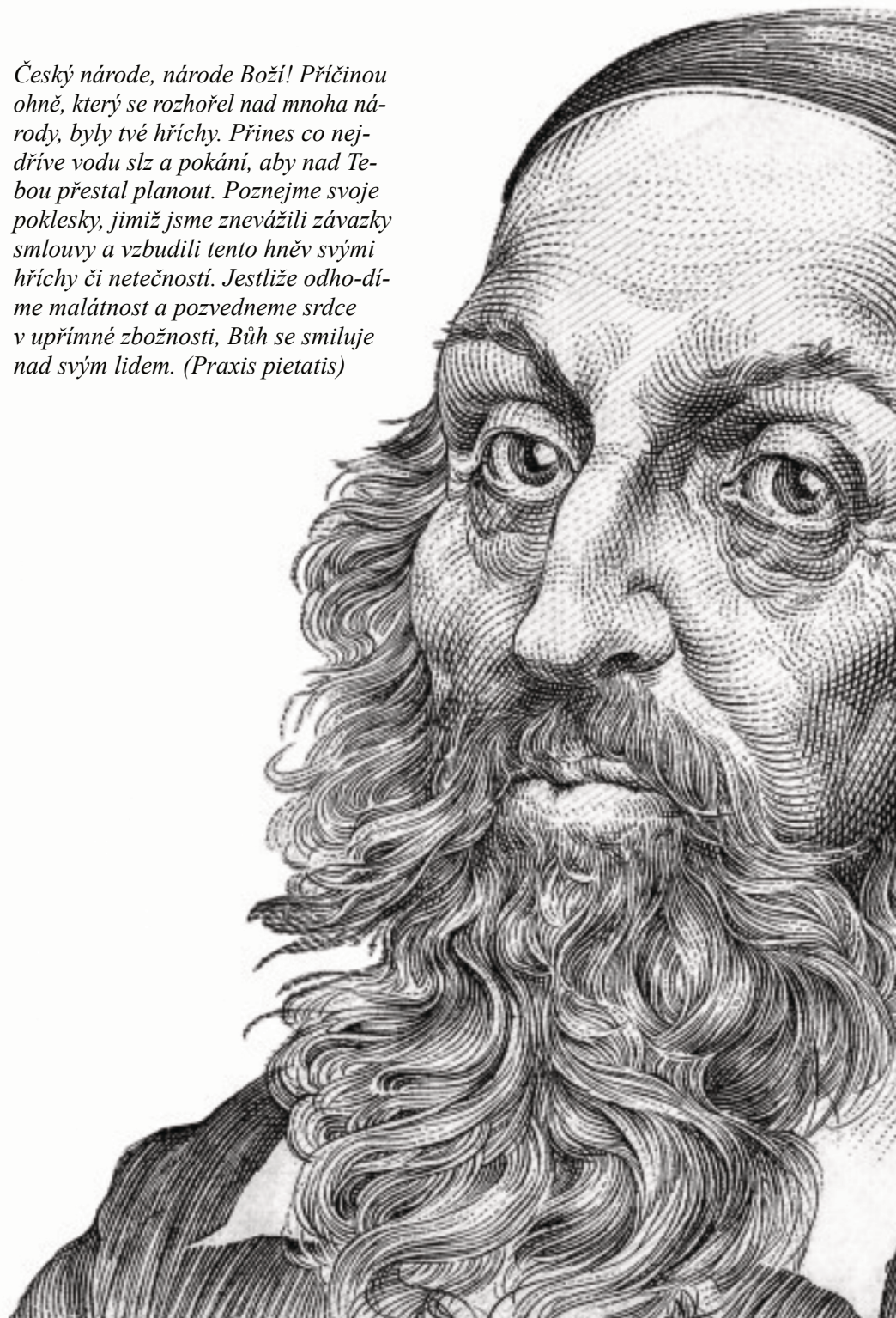
a je si vědom své odpovědnosti před svým Stvořitelem, bolestně vnímá, že se svět od Boha odklání. „Lidské srdce je kovadlina, na které satan kuje hříšné myšlenky“. Z této duchovní bolesti se pak rodí „Obecná porada o nápravě věcí lidských“, v níž J. A. Komenský nastiňuje program nápravy světa.

Komenského texty jsou staré víc jak 300 let, ale ve chvíli, kdy je začneme číst, žasneme nad jejich aktuálností i v našem 21. století. A tak mi dovozte, abych i vás v čase okupace Ukrajiny vojsky Ruské federace k podobnému úžasu přivedla několika citáty z Komenského Obecné porady o nápravě věcí lidských:

Jen tehdy, protnou-li principy světa morálního celý život, lze reálně uvažovat o uskutečnění nápravy a nastolení míru. Chtěl jsem jen burcovat k tužbám po plnější a pravdivější moudrosti a poukazoval jsem na to, čeho by se dalo dosáhnout, kdybychom se věci vážně chopili. Vše v tomto světě lze napravit, ale jen jemným teplem lásky, neboť jinak je to nemožné.

Komenský ani v cizině nezapomněl na to, že je součástí českého a moravského lidu a proto zakončím jednou z jeho výzev, kterými se obrací ke každému z nás:

Český národe, národe Boží! Příčinou ohně, který se rozhořel nad mnoha národy, byly tvé hříchy. Přines co nejdříve vodu slz a pokání, aby nad Tebou přestal planout. Poznejme svoje poklesky, jimiž jsme znevážili závazky smlouvy a vzbudili tento hněv svými hříchy či netečností. Jestliže odhodíme malátnost a pozvedneme srdce v upřímné zbožnosti, Bůh se smiluje nad svým lidem. (Praxis pietatis)

Víra tváří v tvář proměnám světa

Petr Šandera

Pro většinu lidí v našem silně sekulárním prostředí představují křesťanské hodnoty prostě „svět, vztahy a zvyklosti tak, jak jsme je dosud znali.“ Myslí se tím jakýsi mix hodnot z křesťanství, osvícenství a západního sekulárního pojetí světa a života. Tento „naš svět, jak jsme jej znali“, se skutečně radikálně a rychle mění. Mnozí se těmito změnami cítí ohroženi. Tomu pocitu ohrožení lze rozumět. I nás může znepokojovat tato zrychlující se proměna světa. Nás jako křesťany však musí zajímat především otázka: Jak se k proměně našeho světa může a má postavit víra? Odpovědi se budou různit. I zde totiž záleží na přístupu tazatele. Jakékoli naše porozumění čemukoli záleží na tom, jak se ptáme a z jakého východiska. Tak někdo v Bibli najde odpověď, podle níž tyto změny představují ohrožení a jsou důsledkem hříšného úpadku lidstva. Správnou reakcí na toto ohrožení je uzavřít se před všemi změnami a pustit se do boje s tímto upadajícím světem. Někomu takový přístup bude vyhovovat. Bude mu dávat smysl. Ale... je tu jedno velké ALE. Domnívám se, že biblická víra totiž nabízí úplně jiný pohled na dějiny. Ten vychází z důvěry, že ani tento radikálně se měnící svět Bůh neopustil. Je to stále Boží svět, který Bůh tak miluje. I v něm můžeme objevovat mnoho dobrého, pravdivého a krásného. Jeho jinakost

nás může znejišťovat, dává nám lidově řečeno „hodně zabrat“, ale taky nám otvírá nové obzory a nakonec náš společný život obohacuje. To pochopitelně neznamena, že máme být naivní a lehkověrní. Biblická důvěra nemá nic společného s naivitou. I když by se tak někdy někomu mohla jevit. Biblická víra si uvědomuje nebezpečí, která tu prostě pořád jsou a k našemu světu patří. (Mimochodem, v čem konkrétně vidíte tato současná nebezpečí?) Stvoření a dějiny jsou křehké a snadno se mohou zvrátit do chaosu. Ale přesto smíme k měnícímu se světu přistupovat v jakési základní důvěře. Jsem přesvědčen, že právě o této (byť těžce nalézané) důvěře tváří v tvář dějinným změnám a zvrátům vydává Bible svědectví, a že to je dokonce hlavní linie celého Písma. Myslím si, že jednu ze základních hodnot biblické tradice můžeme spatřovat v důvěře, že svět spočívá stále v rukou dobrého Boha, že on je Pánem dějin. Domnívám se, že s touto základní biblickou důvěrou koresponduje také odkaz zakladatelské generace naší církve. Konkrétně její otevřenost modernímu světu. Boží pravda není pro tuto generaci zakonzervovaná v Bibli ani v tradici (v minulosti), ale otvírá a děje se dnes v setkávání Bible a tradice s moderním světem se všemi jeho možnými riziky. Pro zaklada-

telskou generaci spočívalo ono dnes v tom, čím žili a co řešili lidé po 1. světové válce. Naše dnešní setkávání Bible a tradice se současností se pochopitelně odehrává v úplně jiných kontextech. O nich přemýšlíme a diskutujeme spolu se svými současníky. Vnímáme tyto nové kontexty jako „znamení času“ pro nás. V kritické důvěře a doufám snad i realistické pokoře. To je svět, do kterého jsme povoláni se svým křesťanským svědectvím. Zakladatelé naší církve pro sebe tento úkol formulovali známým „usilovat naplnit SOUČASNÉ snažení mravní a poznání vědecké Duchem Kristovým...“ (Pojmové určení,

Preambule Ústavy ČČSH). Dovolil jsem si v tomto zdůraznit slovo současné. Bůh nás volá do současného světa. Nemáme žít jen minulostí (výročími), ale hlavně tím, čím žijí, těší se a trápí naši současníci. A máme do toho nést Ježíšovo poselství. Jde o setkávání současného života a evangelia. Přestože slova pojmového určení jsou obecná a neřeší konkrétní otázky dneška, nabízejí dobré východisko, jak k těmto otázkám přistupovat. Ovšem za předpokladu, že Kristovu postojí sami věříme, ztotožňujeme se s ním a vnímáme působení Kristova Ducha v současném světě.

Pesach

Tento rok otroci, svobodní lidé rok příští...

Mikuláš Vymětal, Petr Šandera

Každý rok v předvečer 15. nisanu (letos 15. dubna) Židé na celém světě radostně slaví Pesach – vysvobození a vyvedení z Egypta. V tomto jejich slavení má své kořeny také naše křesťanská oslava velikonočního tajemství, zvláště památky Ježíšovy poslední večeře. Duchovní dědictví Židů si nemůžeme přivlastňovat. Měli bychom je však znát (vždyť tu jde i o znalost našich kořenů) a se vši úctou z něj čerpat inspiraci.

V této souvislosti nabízíme pár myšlenek vybraných z článku Mikuláše Vymětala „Pesach a večeře Páně“ publikovaného původně v časopise Český bratr. Přijměte je s vědomím, že se jedná jen o několik myšlenek z velmi rozsáhlého tématu.

Jaký je smysl této radostné oslavy? Domnívám se, že je to nejen připomínka, ale přímo zpřítomnění vyvedení z Egypta: V každé generaci je člověk povinen vnímat sama sebe, jakoby on sám vyšel z Egypta, neboť je psáno: „V onen den svému synovi oznámíš: To je proto, co mi prokázal Hospodin, když jsem vycházel z Egypta.“ Slavící si tedy znovu připomínají (a prožívají) skutečnost své svobody a vděčnost Osvoboditeli. „Boží milost a milosrdenství vůči Izraeli není něčím minulým, co se stalo a pomínulo. Jsou stále přítomné...“ (Bedřich Nosek, z doslovu Pražské Pesachové hagady). Připomíná se také stálá potřeba svobody a nutnost osvobození: „Tento rok jsme otroci, příští rok budeme svobodní lidé.“

V čem může být další přínos Pesachu pro naše pochopení Večeře Páně a bohoslužeb vůbec? Nabízím zde alespoň tři podněty:

1. Pochopení, jakým způsobem se věřící podílejí na dějích, jež si připomínají. V době reformace vzplanuly mnohé boje o význam večeře Páně. Jedná se o přeměnu živlů, jejich předstátnění, či o připomínku?, tázali se tehdy teologové. Hagada nabízí jiné pojetí: V každé generaci je člověk povinen vnímat sama sebe, jakoby on sám vyšel z Egypta. Znamená to, že při oslavě se slavící přenesou do okamžiku, kdy došlo k té prvotní události. Ne tedy, že by si ji „kulticko-magicky“ přitahovali k sobě a pak se jí zmocnili, ale naopak - oni vstoupí do ní. Domnívám se, že velkým obohacením pro pochopení večeře Páně by bylo důkladné teologické i liturgické zpracování a pochopení svátosti jako okamžiku, kdy nikoliv Ježíš se účastní večeře v našem společenství, kam jsme ho kulticky přitáhli a již s ním můžeme nakládat podle své libosti, ale kdy naopak my svou

účastí přicházíme jako hosté k té konkrétní slavnostní večeři, kterou slavil Ježíš se svými učedníky kolem roku 30 n. l. v Jeruzalémě.

2. Role dětí při slavnosti. V současnosti se v naší církvi řeší otázka účasti dětí při večeři Páně a vůbec otázka jejich zapojení při bohoslužbách. Při pesachovém sederu mají děti ústřední význam, protože svými otázkami vlastně „odstartují“ celou slavnost, která je odpovědí na tyto otázky. Domnívám se, že vhodně se inspirovat a zapracovat účast dětí ve formě prvku aktivizujícího průběh bohoslužeb by bylo velmi přínosné, protože by to samotným dětem, ale i dospělým ukázalo velký význam přítomnosti dětí na bohoslužbách.

3. Důkladnost připomenutí si hodu beránka. Na památku noci, při níž byli osvobozeni z Egypta, slaví Židé dodnes každoročně několik hodin trvající Seder Pesach. Domnívám se, že by bylo případné najít vhodnou

liturgickou formu k tomu, jak alespoň jednou ročně bohoslužebně slavit Ježíšovu večeři jako skutečnou, několik hodin trvající hostinu.

Měli by tedy křesťané slavit při večeři Páně také Pesach, aby se přiblížili tomu, jak ho slavil Ježíš? Domnívám se, že ne. Je to svátek, určený židovskému národu, a svévolně si ho přivlastňovat by znamenalo duchovní krádež... Na druhou stranu je pro lepší pochopení Ježíše velmi užitečné důkladně se seznámit s oslavou Pesachu, ať již tím způsobem, že je člověk hostem na židovské oslavě tohoto svátku, nebo sám oslaví napodobeninu tohoto hodu (různí křesťané ji pod názvem „hod beránka“ občas slaví), či alespoň z odborné literatury nastuduje, jak se tento svátek slaví. Na závěr chci připomenout, že svátek Pesach má v judaismu svůj vlastní, hluboký význam a k jeho výkladu není křesťanství potřeba.

Relativní relativní

Michal Hvězda

Před nějakým časem jsem v televizi viděl velmi pěkně zpracovaný dokument o Albertu Einsteinovi. Nebyla tam žádná matematika, spíše různé představy. Napadlo mě tedy zkusit se o toto téma podobným způsobem podělit. Je ale přitom důležité vědět, že matematika je ve fyzice klíčová, protože popis dějů se vyjadřuje matematickými vztahy. Jak uvidíme, také je důležité, že tyto matematické vztahy určují možná řešení, tedy to, co ve vesmíru možné je a co možné není. Ano, i do takových tajemství sahá ruka Stvořitele.

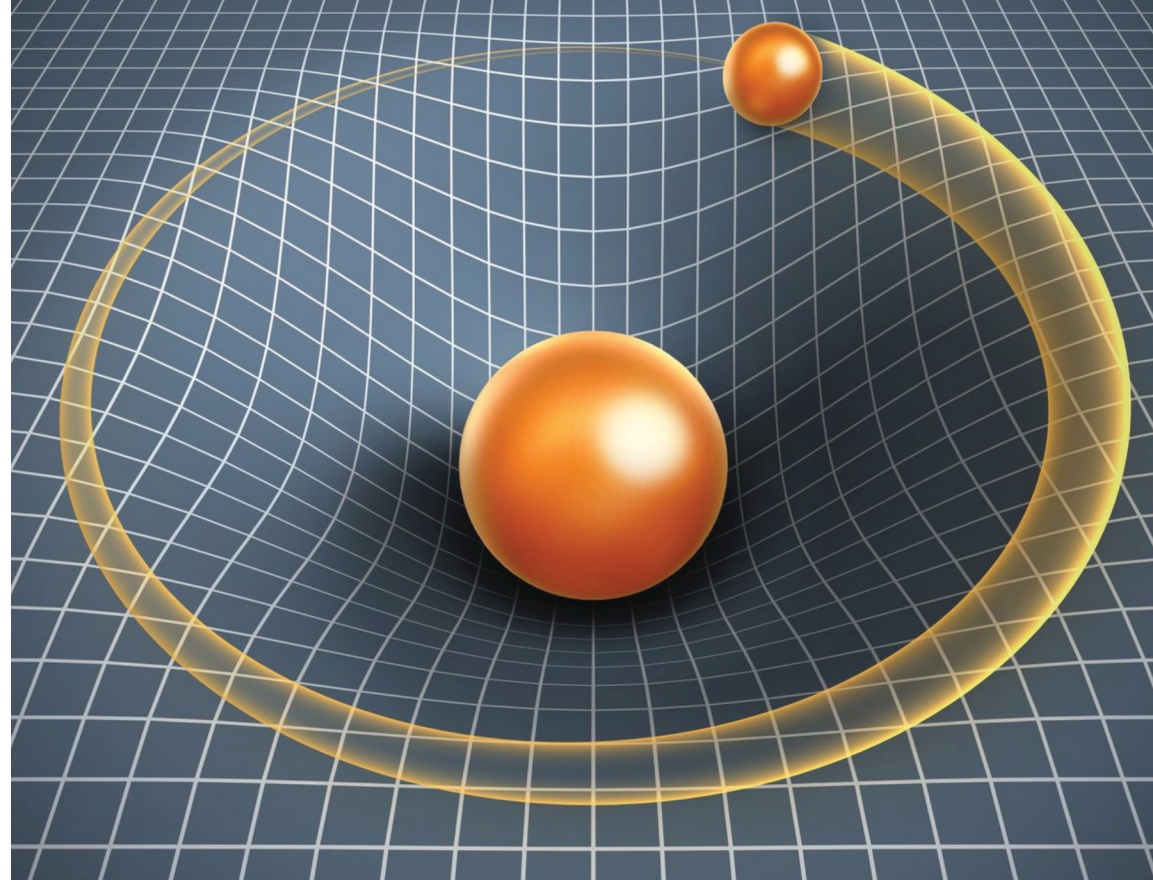
Teorie relativity jsou dvě: speciální a obecná. Nejprve tedy ke speciální, která hovoří o světle. Ne tedy tak jako Bible, ale přesto zde jistou podobnost možná najdeme. Tato teorie mluví o tom, že největší rychlost, kterou se cokoliv může pohybovat, je rychlost světla. Na tom ještě není nic relativního, že? Zajímavé to ale začíná být, když víme, že to platí i pro přenos libovolné informace. Chceme-li tedy vědět, kolik je hodin, musí nám do očí obrázek polohy ručiček z hodin nejdřív doletět. V našem běžném životě je to „hned“, ale zkušenost z bouřek se zpožděním mezi bleskem a hromem nám říká, že pokud budeme čas určovat třeba bitím kostelních hodin, budou mít jiný čas lidé u kostela a jiný ve vedlejší obci.

Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků. Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože! Lidé se utíkají do stínu tvých křídel. (Ž 36, 6.8)

Cokoliv, co vnímáme, třeba při vzájemném rozhovoru, tedy není „najednou“, ale dostává se každému do „jeho“ světa. (Možná proto si občas tak nerozumíme.) A co překrásná noční obloha plná hvězd? Protože světlo k nám od každé letí jinou dobu (roky, desítky let), nevidíme žádnou současnost, jen mozaiku různých minulostí: některé viditelné hvězdy už nemusí existovat, některé jsou nové, ale my je ještě nevidíme.

U obecné teorie relativity vzpomínám na kolotoč v Příbyslavi, ze kterého děcka vždycky málem vyletí. Musí se držet. Ke středu kolotoče je nepřitahuje nic takového, jako gravitace Slunce naši Zemi, takže okolo něj krouží dlouhá staletí. Einstein přišel na to, že spíše je tomu tak, že Země si „myslí“, že letí pořád rovně, ale Slunce jí zakřivuje prostor tak, že se za rok ocitne tam, kde už byla. Stejně je to prý i s nekonečností vesmíru. Můžeme letět pořád „rovně“, ale na konec se nedostaneme...

Chápu, to už se hůř představuje; tady právě začíná ta matematika. Ale pozor: není to jen banální teoretizování! Například inženýři museli tyto věci

zohlednit při určování polohy pomocí GPS, kterou máme každý v mobilu (a která hlásí naši polohu, pokud to nemáme vypnuté). Jinak bychom byli o desítky metrů vedle. A to už je ve městě jiná ulice, jiní lidé... Důsledky řešení matematických rovnic jsou zásadní. Vesmír prý nemůže být věčně stejný, musí se nějak vyvíjet. A podle výpočtů Rusa Gamowa (položil i základy genetiky, kterou v současnosti lidstvo tolik potřebuje pro boj s viry) musel vesmír navíc nutně někdy vzniknout – čas musel začít. Více to popisuje třeba článek

v časopise Univerzum (1996, 2 Križe velkého třesku).

Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec. (Zj 22, 13)

Věda už nám neřekne, kam čas běží a jaký to celé má smysl. Ale nevypadá, že je v rozporu s tím, co říká Bible, že Bůh byl u počátku všeho a je živý. Poznatky vědy do toho, zdá se, zapadají.

Tak nám, prosíme, Pane Ježíši, posílej do našich malých relativních komůrek plno vzkazů, ať neztrácíme jistotu, že všechno má jednoho jediného společného jmenovatele. Amen.

Uzavřel se příběh pozoruhodného biskupa

Ivan Štampach pro info.dingir.cz

Na druhý svátek vánoční zemřel brzy po dosažení devadesáti let věku v Kapském Městě, jednom ze tří hlavních měst Jihoafrické republiky, Desmond Mpilo Tutu. Byl to náboženský činitel světově proslulý pro svou občanskou angažovanost, zejména co se týče práv původních obyvatel jižní Afriky.

Tutu se narodil jako potomek rodičů metodického vyznání ze dvou jihoafrických černošských etnik v roce 1931 v době, kdy se po búrských válkách osamostatnili bílí obyvatelé a vytvořili autonomní státní útvar,

britské dominium pod názvem Jihoafrická unie. Později zcela samostatnou Jihoafrickou republiku. Běloši tvořící asi 20 % obyvatelstva stát suverénně ovládali a měli nejvyšší životní úroveň v celé Africe, srovnatelnou s bohatými národy západního světa. Tvořili je Búrové, potomci Nizozemců, kteří dříve toto území ovládali a masově se tam stěhovali, jakož i lidé britského původu. Jejich jazyky jsou afrikánština blíže příbuzná nizozemštině a angličtina.

Černá většina měla oficiálně právo na samostatný život podle svých pra-

videl ve svých regionech postupně vyčleněných jako bantustany. Podobnou roli mělo území, které se r. 1966 osamostatnilo jako království Lesotho, ze všech stran obklopené územím Jihoafrické republiky. Tento oficiálně přijatý oddělený vývoj etnik a ras se označuje jako apartheid (afrikánské slovo pro oddělenost, odloučenost). Charakterizuje se rovněž jako segregace. Fakticky však zůstávala většina původních obyvatel znevýhodněna téměř všemi standardy včetně příjmu, vzdělání, bydlení a střední délky života. Systém apartheidu byl drsně vynucován. Britové sice zavedli v době své moci nad jižní Afrikou jisté prvky segregace, pozdější búrský apartheid však nepodporovali. Významná část z nich společně s černošskými členy tvoří tamější Anglikánskou církev jižní Afriky, jednu ze 47 členských církví světového Anglikánského společenství, a má v JAR a v sousedních zemích mezi třemi až čtyřmi miliony členů.

Tutu se svými rodiči přešel k této církvi a jeho rasový původ nepřekážel tomu, aby v ní zaujímal postupně významné postavení. Nejprve byl učitelem a roku 1960 byl ordinován ke kněžské službě. Od roku 1962 ve Spojeném království studoval teologii. Po návratu do vlasti působil na Univerzitě Botswany, Lesotha a Svazijska. Po dalším pobytu ve Velké Británii sloužil jako děkan katedrály svaté Marie v Johannesburgu

a pak jako biskup v Lesothu.

V letech 1978 až 1985 Tutu působil jako generální tajemník Jihoafrické rady církví. Projevil se jako jeden z nejvýznamnějších odpůrců jihoafrického systému apartheidu, rasové diskriminace a vlády bílé menšiny. Ačkoli varoval vládu Národní strany, že hněv na apartheid povede k rasovému násilí, jako aktivista zdůrazňoval nenásilné protesty a zahraniční ekonomický tlak na zavedení všeobecného volebního práva.

Tutu popsal své politické přesvědčení tak, že se označil za socialistu. Roku 1986 vyslovil obavu, že jeho zkušenosti s kapitalismem naznačují, že v lidech podporuje některé z nejhorších rysů: jezte, nebo se nechte sníst. To je podtrženo obhajobou přežití nejschopnějších. Stavěl se však proti formám socialismu, jako je marxismus-leninismus. Pokládal Afričany za vnitřně duchovní v rozporu s ateistickou povahou komunistické ideologie a komunistického systému. Byl kritický k Sovětskému svazu a východnímu bloku. Porovnával způsob, jakým zacházely se svým obyvatelstvem, se způsobem, jakým bílí rasisté v jeho zemi zacházeli s Jihoafričany jiných ras.

V roce 1984 získal Tutu Nobelovu cenu míru, na kterou byl nominován již v letech 1981, 1982 a 1983. Výběrová komise Nobelovy ceny chtěla uznat Jihoafričana a domnívala se, že Tutu bude méně kontroverzní volbou než Nelson Mandela. V prosinci se zúčastnil slavnostního předávání

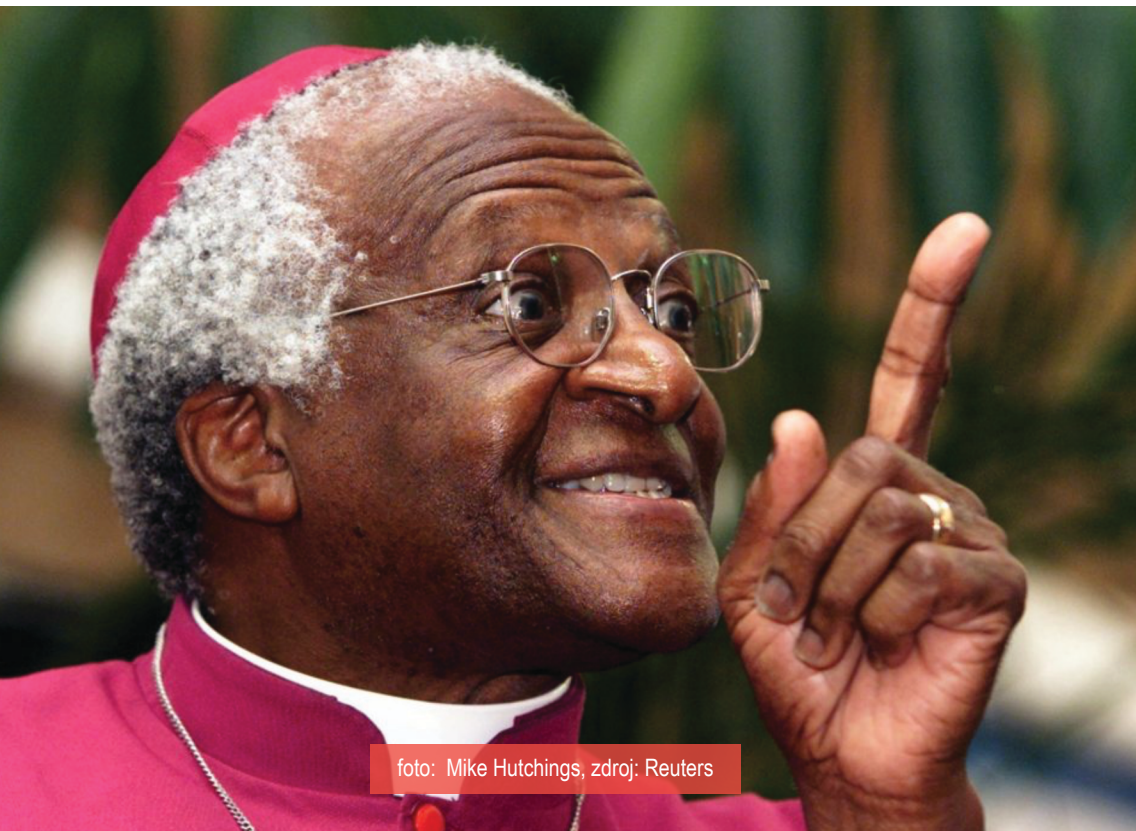
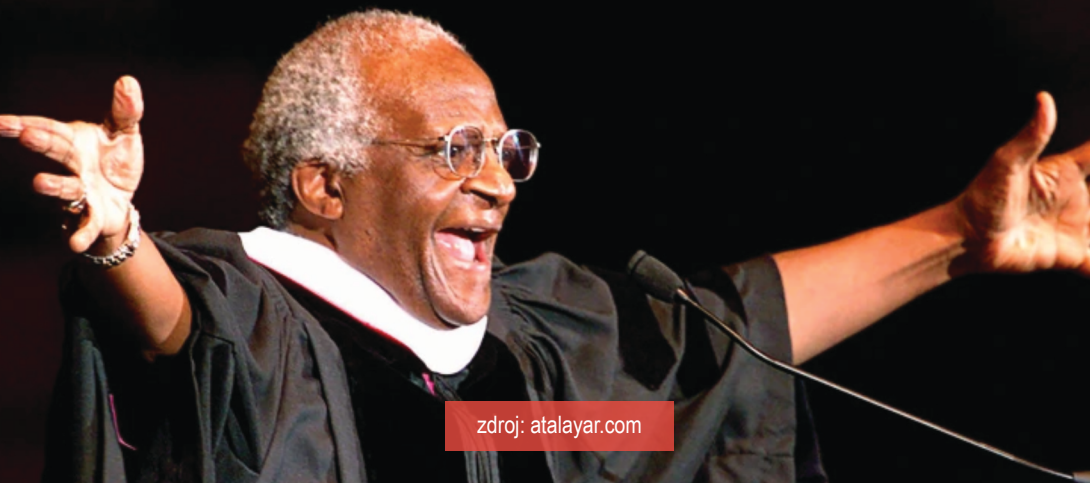

foto: Mike Hutchings, zdroj: Reuters

zdroj: atalayar.com

cen v Oslu. O finanční odměnu ve výši 192 000 amerických dolarů se podělil se svou rodinou, pracovníky Jihoafrické rady církví a stipendijním fondem pro Jihoafričany v exilu. Jihoafrická vláda a mainstreamová média ocenění buď bagatelizovala, nebo kritizovala, zatímco Organizace africké jednoty ji oslavovala jako důkaz blížícího se zániku apartheidu.

Roku 1985 nedokázala bělošská moc zabránit tomu, aby byl zvolen za biskupa v Johannesburgu a rok později za arcibiskupa v Kapském Městě, což je vedoucí pozice v jihoafrické anglikánské hierarchii. V církvi žila za jeho služby vedle sebe různá etnika a rasy. Tutu zdůrazňoval model vedení zaměřený na budování konsenzu, což mu bílí i černí radikálové zazlívali. Zasazoval se, což bylo v Africe tehdy neobvyklé, o kněžskou službu žen.

V roce 1986 se stal předsedou Celoafrické konference církví, což vedlo k dalším cestám po kontinentu. Poté,

co prezident Frederik Willem de Klerk v roce 1990 propustil po dvaceti osmi letech vězení aktivistu proti apartheidu Nelsona Mandelu, vedli oba nakonec úspěšná jednání o ukončení apartheidu a zavedení multirasové demokracie. Tutu působil jako prostředník mezi soupeřícími černošskými frakcemi. Poté, co všeobecné volby v roce 1994 vyústily v koaliční vládu vedenou Mandelou, vybral Mandela Tutua, aby předsedal Komisi pravdy a usmíření, která měla vyšetřit porušování lidských práv v minulosti, kterého se dopustily jak skupiny pro apartheid, tak proti němu.

Po ukončení apartheidu Tutu vedl kampaň za práva homosexuálů, kteří byli jinde v Africe pod vlivem radikálních fundamentalistů trestáni smrtí. Vyjadřoval se k široké škále témat, mezi něž patřila jeho podpora Palestinců v izraelsko-palestinském konfliktu s tím, že zároveň hájil právo Izraele na existenci. V roce 2010 odešel z veřejného života.

hry, modlitby, hudba, duchovní program, kamarádi, ...

20. - 26. 8. 2022

věk: 9 až 15 let
příspěvek: 1 100 Kč
chata v obci Vrchy
(okr. Nový Jičín), společná doprava z Olomouce

Přihlášky a bližší informace:
Jerguš Dovala
jergus.dovala@gmail.com
+420 721 341 997
(počet míst je omezen)

Už teď se těšíme!

www.ccsbbrno.cz

Za finanční příspěvek děkujeme
Brněnské a Olomoucké diecézi CČSH

Brněnská diecéze CČSH zve na

#SMM tábor

ZA PĚT MINUT DVANÁCT

**Mzdový fond Brněnské diecéze
Církve československé husitské**

„Každý at' dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť radostného dárce miluje Bůh.“ 2Kor 9,7

Pokud posíláte finanční prostředky z náboženské obce, uveďte jako variabilní symbol číslo vaší náboženské obce.

Fyzická osoba uvede do „zprávy pro příjemce“ své jméno a náboženskou obec.

QR Platba

270 121 8394 / 2010

Celá částka „do koruny“ bude použita na mzdy duchovních Brněnské diecéze CČSH.

Děkujeme!

Podpoř svého faráře

Výročí zrodu ČČSH

redakce

8. 1. jsme oslavili 102. výročí zrodu Církve čs. husitské již tradičně bohoslužbou ve sboru na Botanické v Brně. Bohoslužbu sloužili br. jáhen Jan Jonáš Zaplatil a br. biskup Juraj Dovala. V kázání br. Jonáš připoměl skutečnost, že církev je živá, ne strnulá a není pouhou organizací, ale Božím společenstvím. Za kytarového doprovodu také připojil píseň Hallelujah od L. Cohena.

Iglava historica

František Tichý

26. ledna v Jihlavě, v gotické síni radnice, proběhlo sympozium s tímto názvem, a to k připomenutí 560. výročí zrušení platnosti tzv. jihlavských kompaktát. Kompaktáta, tedy výsledek jednání mezi husity a katolíky na basilejském koncilu, byla slavnostně vyhlášena v létě 1436 právě v Jihlavě, královském městě na půl cesty mezi Prahou a Vídní, resp. Budínem, síd-

lem uherského (a poté krátce českého) krále a římského císaře Zikmunda. Na konferenci vystoupilo mnoho významných hostů, mezi jinými i historik Petr Čornej (bez titulů) i náš patriarcha Tomáš Butta. Setkání vyvrcholilo veřejnou přednáškou Petra Čorneje právě o osudu a významu kompaktát v našich dějinách.

Přespávačka v Olomouci

Anastázie Křivánková

Od našeho letního setkání v Libině již uplynula dlouhá doba, proto jsme se rozhodli pro děti uspořádat zimní minisetkání v Olomouci.

Sešli jsme se v pátek 11.2. odpoledne v olomouckém Husově sboru, kde proběhlo uvítání a seznámení dětí prostřednictvím her, společná večeře a modlitba. Hlavním bodem programu našeho setkání bylo večerní promítání filmu, který si účastníci odhlasovali. Po jeho skončení jsme měli pro děti jako překvapení připravenou noční hru v kostele. Pojali jsme ji i v duchu bojovky, jejíž cílem bylo získání dostatečného množství léků proti nemoci „segnitidě“. Po zdárném

ukončení hry a „vyléčení“ všech účastníků jsme zahájili večerku. Druhý den ráno jsme děti vzbudili v 8:30 písničkou. Následovala snídaně a modlitba ve spacácích, ranní hygiena a dopolední program. Hráli jsme deskovky i venkovní hry, soutěžili o nejvíce úsměvů a nechybělo ani pantomimické divadlo. Setkání jsme zakončili společným focením. I přes veškerá opatření se nám setkání vydařilo a moc jsme si ho společně užili.

Těšíme se na děti v létě na táboře.

(pozdávku na tento tábor najdete na str. 23, pozn. red.)

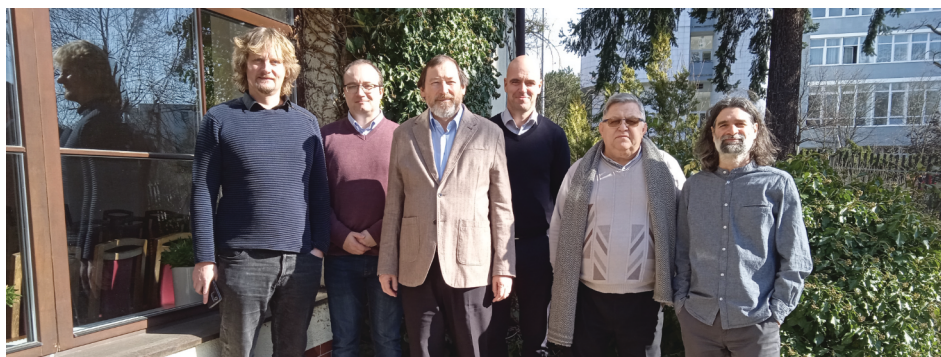

Biskupská rada v Brně

redakce

Biskupská rada se 24. 2. sešla v Brně na Lipové. Bylo to v smutný den, kdy ruská armáda napadla Ukrajinu. Bratři biskupové napsali ihned prohlášení k situaci, kde invazi na Ukrajinu odsoudili a vyzvali k modlitbám za mír a svobodu. Pak řešili další body programu jako materiál Misijní komise

při ÚR, nebo problematiku služebních bytů, kde byla přizvána i ses. Iveta Hušková. Br. biskup Juraj představil záložky s citáty J. A. Komenského, které vydala brněnská diecéze. Setkání biskupské rady jako domácí biskup zahájil a ukončil modlitbou.

Duchovní cvičení pro mládež

redakce

V termínu 25. - 27. 2. se v Penzionu Zahrada uskutečnila již tradiční duchovní cvičení pro mládež a mladé duchem, které vedl br. biskup Juraj Dovala. Téma bylo: Bdělostí k oslavě Boha. Společenství lidí, kteří se sešli, zažilo vzájemné sdílení ve víře, ztiše-

ní, meditace a propojení s Bohem. Každý si mohl vyzkoušet intenzivní sestup do hlubin své duše, aby se dotkl Božího obrazu v sobě. Nechyběla ani společná liturgie, každodenní chvály a modlitby za mír a svobodu na Ukrajině.

Brněnská diecéze Církve čs. husitské

Naše důrazy

- > Pro lásku Kristovu sledovat a zajímat se o svět kolem nás.
- > Naslouchat lidem, jejich otázkám, nadějím i problémům a dosvědčovat jim živého Krista.
- > Pokoušet se předávat poselství Ježíšovy dobré zprávy způsobem srozumitelným člověku dneška.
- > Uchovávat a rozvíjet hodnoty křesťanské tradice (tradice cyrilometodějské, svatováclavské, husitské a bratrské).
- > Usilovat o obnovu církve zejména zvěstováním Božího slova a slavením Ježíšovy večeře.
- > Připomínat, že křesťanská víra musí nést ovoce ve způsobu života.

Pokud

- > potřebujete duchovní pomoc
- > hledáte duchovní doprovázení
- > uvažujete o křtu
- > chcete si povídat o Bibli nebo o jiných tématech
- > hledáte přijetí a otevřené společenství

kontaktujte některého z našich duchovních

<https://www.cshbrno.cz/kontakty>

Hodiny náboženství pro věčné začátečníky

Marek Orko Vácha: Wakan Tanka, Cesta 2021

Miroslav Kubiček

My křesťané nejsme ti, kteří organizují sbírky komunitám postiženým záplavami, nejsme ti, kdo brojí proti zabíjení nevinných, nejsme ti, kdo se vyžívají ve svíčkách a oblacích kouře z vonných zrn pryskyřic, nejsme ti, kdo chtějí chránit přírodu. Nebo to všechno nejsme především. Jsme především lidé zranění dotekem numinózní, jsme právě zápasící ve tmě, jsme kulhající lidé se zraněnou kyčlí, jsme ti, kdo zápasí a křičí na Wakan Tanka: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“

Tento citát jsem vzal jako motto k úvaze nad knížkou přírodovědce, pedagoga, spisovatele, teologa, ale především kněze Marka Orko Váchy Wakan Tanka. Podtitul knížky zní „Hodiny náboženství pro věčné začátečníky“ a vydalo ji v roce 2021 nakladatelství Cesta.

Wakan Tanka. Už sám tento titul by mohl řadu křesťanů odradit. Přece musíme, jsme-li křesťany, v každém případě říkat pouze a jenom Bůh, ne?! Není pak téměř rouháním motat sem

jakési indiánské pověry?

Marek Vácha ovšem hned zkraje vysvětluje, proč tento titul zvolil a bude jej používat prakticky až do konce knihy. Ale kdo chce, může si tam klidně přiřadit „to naše dobré Bůh“ (str. 35) Velice se mi líbí to, co napsal v jedné z dalších kapitol: „Wakan Tanka není zoologický druh, popsatelný, chytitelný, měřitelný, jako je vlk nebo vombat. Židé i křesťané vyznávají, že je mimo hmotu, mimo prostor a mimo čas. Wakan Tanka

není věc žádného druhu, Tomáš Akvinský nám situaci nezjednoduší, když říká, že Wakan Tanka je spíše sloveso než podstatné jméno.“

Autor se vlastně docela hlásí ke svým sympatiím k severoamerickým indiánům, píše, že se dokonce učil lakotsky (Lakotové jsou u nás známi spíše jako Siouxové) a stále je mu velice blízký E. T. Seaton a jeho Woodcraft Indians. Wakan je totiž lakotsky „svatý, posvátný, mysteriózní, obdařený duchovní silou, nepochopitelný“.

Tanka pak znamená „velký“. Užívaný a možný, i když ne zcela přesný je překlad „Velký Duch“. Dovolím si teď poněkud provokativní otázku: Nemáme my, křesťané, s těmi Lakoty něco podobného? Kdo má zájem, ať si najde a pozorně přečte například jejich etické zákony, úctu ke starším, zákony spirituality...

Ale zpět k Váchově knížce. Velice zajímavé je již úvodní rozdělení kategorií ateistů. Opravdu, je třeba rozlišovat, není ateista jako ateista, nelze je všechny shrnout pod jediného jmenovatele. I ateisty je zapotřebí se ptát, jaký má důvod, co ho k tomu vede. A v tom dokáže Marek Vácha rozlišovat opravdu dobře.

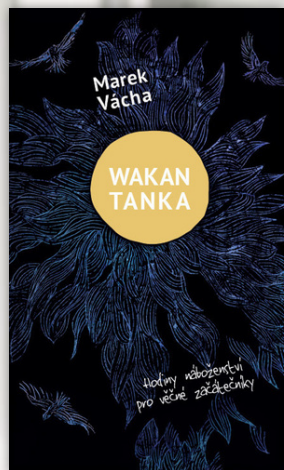
Samozřejmě, že i v této knížce se dotkne svého oblíbeného tématu – evoluce. Vystudované má obojí, přírodovědu i teologii. A patří mezi těch pár vzácných lidí, kteří jsou schopni opravdu fundovaně a na výši hovořit o obojím. A již v celé řadě svých před-

chozích knih dokázal, že křesťanská víra a evoluční teorie se v žádném případě nevyklučují. Jde především o to, ujasnit si vzájemně kompetence.

Vácha na více místech zdůrazňuje, že náboženství nebylo nějak „vynalezeno“ lidmi, ale je zde, s námi, stále: „Nevím, jestli už od světa RNA nebo až prvních bakterií nebo až therapsidních plazů nebo až od chvíle, kdy ten náš dávný předek se poprvé podíval na západ slunce s nejasným údivem, nevíme, ale je s námi od evolučních prvopočátků, a pokud víme, je ve všech komunitách, které známe a jejichž artefakty nacházíme. Úžas, údiv, tušení prvních myšlenek. Úžas z bytí. My jsme si Boha nevymysleli. To už spíš on si vymyslel nás.“

Ano, úžas, údiv, to je skutečně jeden z kořenů náboženství, včetně křesťanského. Ostatně Marek Vácha není jediný, kdo tohle zdůrazňuje, něco podobného nalezneme u celé řady významných teologů.

Především ale autor hovoří o smyslu víry. Jsou čtyři rozměry člověka: tělesný, duševní, sociální a spirituální. Většinou bývají zdůrazňovány ty první tři, na čtvrtý se mnohdy zapomíná – ale právě ten je nejdůležitější. Jsou lidé, naprosto zdraví, mají vše, co potřebují, ba mnohem víc, přesto ale cítí prázdnotu. Naproti tomu je řada takových, kteří trpí tělesně, duševně i sociálně (ale samozřejmě v první řadě je třeba připomenout trpícího Krista na kříži) – a přesto by neměnili;

Marek Orko Vácha, zdroj: muni.cz

foto: Michal Sváček, zdroj: MAFRA

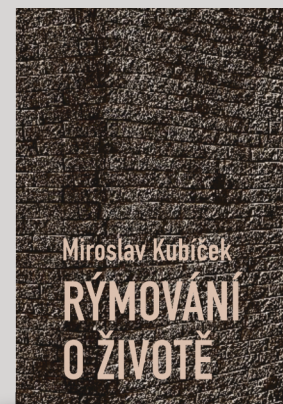
jejich život, vše, o co se snažili a čím žili, došlo naplnění.

K celé řadě věcí přistupuje Vácha poněkud jinak, než jak to máme v našich zaběhlých klišé. Týká se to mj. například i evangelizace. Ta bývá velmi často z pozice křesťana vnímána jako něco, co má druhého člověka přesvědčit, aby se stal křesťanem. To je ale podle autora veliké nedorozumění. „Evangelizace je výpověď o tom, co za pramen Ti prýští v nitru.“ (str. 125) Ano, o tom to je, pod tohle nezbyvá než se podepsat.

Samozřejmě není možné zde uvést všechno, o čem Marek Orko Vácha hovoří. Knížka má přibližně 200 stran a je toho v ní opravdu hodně. Podti-

tul, jak již bylo řečeno, zní „Hodiny náboženství pro věčné začátečníky“. Sice patřím také mezi ty s teologickým vzděláním a s nějakou tou desítkou let služby („praxe“, chcete-li), ale přesto se velmi často také cítím jako ten „věčný začátečník“.

Jen pár posledních kapitol mě trochu zklamalo, přišly mi poněkud rozbředlé na můj vkus přehnanou hrou na emoce, přinejmenším příliš „plamenné“, příliš exaltované. Ovšem jde skutečně pouze o moje vnímání, pro někoho právě tohle může být oslovující a inspirující. Takže tato malá výtka nic nemění na tom, že tuto knížku lze jen doporučit.

Rýmování o životě

Miroslav Kubiček

Když se pořad Rýmování o životě začal formovat a já jsem uvažoval o jeho názvu, náplni, základní ose a tak podobně, a když jsem to pak jakž takž „objevil“, jako jeden z prvních možných a použitelných veršů mne napadla slova klasikova: „Je to chůze po tom světě, kam se noha šine, sotva přejdeš jedny hory, hned se najdou jiné.“ Je to zvláštní, ale opravdu mne okamžitě napadlo toto téma, tedy téma nekonečných životních trampot. Téma skoro až bezvýchodné. Opravdu bezvýchodné? Co když jen na první pohled? A co když ten první pohled klame?

100,- Kč

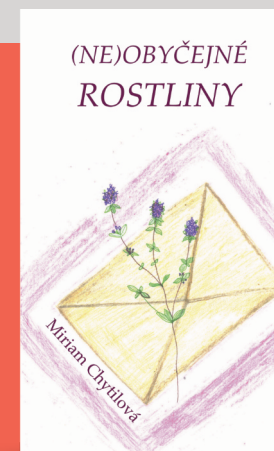
(Ne)obyčejné rostliny

Miriam Chytilová

Milý čtenáři, dostala se Ti do rukou moje kniha (Ne)obyčejné rostliny. Proč zrovna neobyčejné? Protože v přírodě není žádná květina obyčejná, na každé je co obdivovat. A to Ti chci právě ukázat.

Vybrala jsem si patnáct rostlin, které najdeme běžně růst na louce nebo jako plevel v příkopech u silnice. Každou květinu jsem nakreslila a vyfotila. Napsala jsem o ní báseň a přidala krátký popis.

120,- Kč

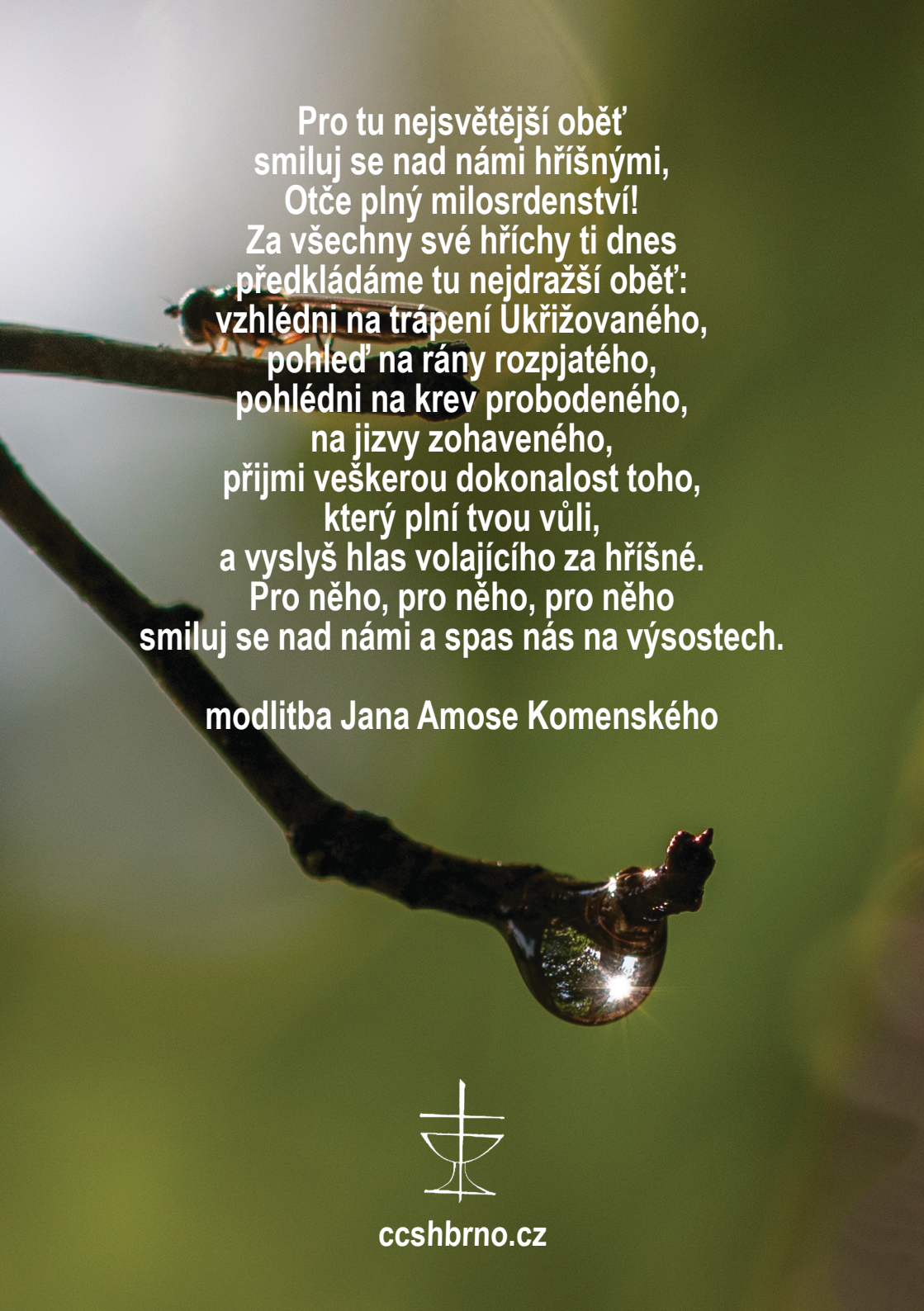

Velikonoce v karanténě

Petr Šandera

„Byly to zvláštní Velikonoce. Několik lidí mi řeklo, že to bylo poprvé, co slavili Velikonoce bez bohoslužeb, a zároveň, že to byly jejich asi nejduchovnější Velikonoce. Rozumím jim. Prožil jsem to stejně. Možná po dlouhé době k nám biblické slovo promluvalo novým způsobem. Prožitek blízkého ohrožení životů našich blízkých i nás samotných nám možná pomohlo otevřít opravdu svá srdce.“

60,- Kč

Pro tu nejsvětější oběť
smiluj se nad námi hříšnými,
Otče plný milosrdenství!
Za všechny své hříchy ti dnes
předkládáme tu nejdražší oběť:
vzhledni na trápení Ukřižovaného,
pohleď na rány rozpjatého,
pohlédni na krev probodeného,
na jizvy zohaveného,
přijmi veškerou dokonalost toho,
který plní tvou vůli,
a vyslyš hlas volajícího za hříšné.
Pro něho, pro něho, pro něho
smiluj se nad námi a spas nás na výsostech.

modlitba Jana Amose Komenského

ccshbrno.cz